

Anna Gabriel: «M'és impossible seguir un grup amb el qual no m'identifico»

Publiquem la primera entrevista de 'Les altres veus'; sis dones de l'àmbit polític parlen de música

Anna Gabriel | Juan Miguel Morales

Anna Gabriel és una de les cares visibles de la CUP al Parlament. Per ella política i música van de la mà; amb una cultura musical que neix de les festes autogestionades i els carrers de Sallent, entén la cultura com «un instrument al servei del poder popular».

La majoria de la teva tria és música valenciana!

Sempre és difícil triar, però és veritat que d'un temps cap aquí em vénen al cap grups i cantautors del País Valencià. L'**Ovidi**, per començar: "La Samarreta" és un himne de la classe a la qual pertanyo. Però en els últims anys la música al País Valencià ha generat grups que per mi han canviat el panorama musical, com **Zoo**, **La Gossa Sorda**, o **Aspencat**.

Precisament una cançó de Zoo diu «que l'Anna Gabriel es multipliqui per milions».

No sabia que hi sortia fins que m'ho va dir la gent. Em va fer gràcia perquè la cançó és molt bonica, per tot el que explica sobre infanteses fora del model de la família nuclear. Però a mi **Zoo** m'agradava des d'abans que fessin aquesta cançó. De fet recordo el moment en què vaig descobrir **Zoo**, va ser en aquest Parlament a la passada legislatura. Quim Arrufat em va cridar per ensenyar-me el videoclip d'"Estiu". És estrany descobrir coses xules aquí al Parlament.

De l'Ovidi a Zoo, la cultura dibuixa els Països Catalans?

La cultura dibuixa el mapa i el dibuixarà sempre. Amb això no poden. Crec que és sobretot a partir d'**Obrint Pas** quan la resta del país descobreix que al País Valencià hi ha joves compromesos en la mateixa clau que els joves del Principat, amb qui comparteixen un llenguatge i un imaginari comú. Per mi és significatiu que hi hagi hagut aquesta eclosió perquè penso que també respon a una voluntat de ser que persevera quan no tens estructures institucionals. Venint de l'època del Partit Popular i també Socialista al País Valencià, no hi ha una aposta ni un reconeixement a la música en català, per tant sorgeix i se sustenta en el pols de la gent.

La música del País Valencià és un referent recurrent en l'Esquerra Independentista, sobretot l'Ovidi Montllor. El citeu perquè actualment no hi ha ningú a qui citar?

Citem l'**Ovidi Montllor** perquè hi ha una generació que es va encarregar de rescatar-lo de l'oblit, que és on anava a quedar de manera definitiva. Recordo el concert que es va organitzar al Palau de la Música, el 2005. Era gent de base, organitzada, per recordar l'**Ovidi** i fer-ho al Palau, que és on més mal els faria a molts, cantant el que cantava. L'**Ovidi** no t'explica una època, t'explica el present. No el necessitem tenir com a referent d'un moment passat sinó que és d'una actualitat impressionant. No sé què diria si ens veiés, recordant-lo de la manera com fem, homenatjant-lo. No ho sabrem mai, però de egades penses que potser ens enviaria a la merda [riu].

A més de Montllor, la Nova Cançó també es desenvolupava a Catalunya.

La Nova Cançó l'he viscut sempre però de retruc, a través de la meva mare. **Serrat** l'ha acompanyada sempre. De fet, vaig fer el treball de recerca sobre **Lluís Llach!** «Lluís Llach: 25 anys de cant a la llibertat».

Entre la teva selecció també hi ha el rock espanyol d'Extremoduro. Què et porta a escoltar-lo?

Si he de triar un grup que em porta a la meva primera joventut, entre els 15 i els 18, és **Extremoduro**. **Extremoduro** o **Ramones** eren els concerts que a mi em feien il·lusió. Encara els puc escoltar i en gaudeixo molt perquè em trasllada a aquell moment. D'aquella època, és la música que segueixo escoltant.

Són grups castellanoparlants, tot i que vas créixer durant l'explosió del rock català.

Són altres referents. A més d'**Extremoduro**, els meus primers espais de socialització musical són rock antirepressiu, ska, són **Odi Social**, els **Calipso**. El rock català em queda en un altre espai, no formava tant part de la meva identitat. He anat a concerts d'**Els Pets**, perquè si ets de comarques t'has de moure molt, i justament el rock català havia començat a programar moltíssim a les festes majors, però no era la meva preferència.

Anna Gabriel. Foto: Juan Miguel Morales

Els espais de socialització musical i la primera politització, així, van de la mà?

Als concerts antirepressius de Manresa de la pista Castells hi tocaven grups que seria incapaç de recordar però que cantaven lletres compromeses. Encara guardo cassetts de l'època, però ja no escolto tant aquest tipus de música. És una època de tribus urbanes, d'una estigmatització de les tribus urbanes, que t'identificava amb qui anaves. Doncs jo anava amb els punkis i amb els heavies. Però també era amiga de la gent que estava a Sharp, un sector més de l'Esquerra Independentista en aquell moment, per tant acabava formant part d'espais d'oci seus, i és una mica una mixtura. És l'època de l'heroïna també... Hi ha grups com **Cicatriz** que no sé si en queda algú viu. La meva joventut la vaig passar amb molta gent castellanoparlant, amb orígens de fora de l'Estat, que no tenia una militància política independentista, però que es podria ubicar en gent contestatària, antisistema, subversiva.

També escoltes Estopa, que comparteix part d'aquest caràcter.

Estopa és un grup que m'agrada des de fa molts anys. L'associo molt a conduir. Em posen de bon humor, són recurrents en la construcció dels versos. Tenen un punt de xaval de barri amb el qual em sento molt identificada. Tinc la sensació que amb els **Estopa** ens coneixeríem, ens entendríem i ens n'aniríem a fer unes canyes i riuríem i hi hauria connexió «d'especimen de barri». Això és una construcció que em faig jo, potser ells diuen que no, però jo me'ls sento molt propers,

com si els conegués de tota la vida.

Ara hi ha molta més música en català de la que hi havia en un altre moment. Creus que és fruit del context?

Jo recordo que molts dels grups que actuaven als concerts antirepressius cantaven en català, però sí que és veritat que el suport que ha tingut la música en català no ha estat el que havia de ser, i sempre hi ha hagut una inferioritat de condicions. I sobretot els anys cap aquí això ja no es fa tan evident. El jovent actual té moltes més opcions en català.

Tot i així, la música catalana actual no és tan política com al País Valencià.

Però també hi ha grups, tu escoltes uns **Kòdul**, que són del meu poble, que també els hauria de reivindicar, i en molts moments introdueixen discurs polític. També ho fa **At Versaris**.

Però la referència de la música catalana aquí és Manel, o els Amics de les Arts. Els escoltes?

La veritat és que no. Suposo que no hi accedeixo amb la mateixa facilitat. Alguna vegada he fet un intent, però és veritat que a mi m'enganxa molt la lletra compromesa. De vegades hi pot haver una cançó molt bonica, molt ben composta, de qualitat artística, però a mi no té la capacitat de donar-me la mateixa força que uns **Diluvi**.

Anna Gabriel. Foto: Juan Miguel Morales

Per tant, l'opció política dels grups i dels músics t'importa?

Clar que m'importa. No tothom s'aproxima a la política de la mateixa manera ni a tothom l'afecten de la mateixa manera les contradiccions. Per mi seria quasi impossible seguir un grup amb el qual no m'identifiqués. Jo no sé què vota **Estopa** i m'és igual perquè ja he explicat que m'hi lliga una altra història, però vaig deixar d'anar a concerts de **Noa** quan vaig saber que tenia una actitud tèbia cap a la població de Palestina. I m'agradava molt. Amb tot el que et desperta la música, que et pot fer plorar, que et fa moure el cos, que et fa viatjar, no puc fer-ho de la mà d'una persona amb qui tinc una confrontació tan important. Però potser és la meua manera de viure la política.

Et passa el mateix amb el masclisme a la música?

Potser més ara que abans. Cançons com "La chica del batzoki" de **Betagarri**, que l'hem ballada molt, després ens hem adonat de les connotacions que tenen. La música pot contribuir a reproduir status quo, o intentar desmuntar-lo. Hi ha grups com **Zoo** o **Aspencat**, amb lletres en clau feminista, que contribueixen a obrir mires. D'altres que reiteren estereotips i adjudicació de valors i cànons.

Tot i així, a l'escenari Zoo o Aspencat són tot homes.

És un reflex clar de moltes coses. Les dones no accedim en igualtat de condicions al conjunt d'espais públics. Els escenaris estan absolutament masculinitzats. **Kòdul** o **El Diluvi** tenen una dona, i no ens podem deixar grups com **Roba Estesa**... Però no n'hi ha prou. Estic convençuda que hem avançat molt amb la lletra, però la composició de dalt i de darrere l'escenari té molt poques dones.

Creus que el preu de la música és excessiu?

Crec que s'ha d'abaixar l'IVA cultural i que és car si funcionem amb un sou precari. Cal facilitar l'accés a la cultura al màxim i donar-hi suport institucional. Però des d'una altra perspectiva, crec que el preu moltes vegades és l'excusa. La gent jove es compra mòbils de 400 euros... Tot forma part de l'educació: en quin lloc poses la cultura? Cal transmetre que darrere d'aquell producte hi ha unes persones que hi han treballat. Jo crec en la cultura com a instrument al servei del poder popular, per tant tots els diners que hi inverteixo estan molt ben invertits.

En conclusió, en el teu cas el "digues què escolto i et diré què votes" és molt evident.

Què voto és molt fàcil! Però sí, en aquest sentit no sóc gaire original. Si vols una sorpresa et diré que vaig anar a veure *La flauta màgica* al Liceu fa un mes. M'ho vaig passar molt bé, sóc fan d'aquell tall de la Reina de la nit, el típic que intentes imitar d'amagat. Al Liceu un munt de gent em mirava molt sorpresa... Doncs sí clar, també escolto música clàssica. No tinc alfabetització musical, per tant m'hi he aproximat d'una manera molt intuïtiva, però a la meua vida la música clàssica hi entra.